

บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ
1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา

Internal Supervision Roles of Educational Institution Administrators
in the One District One Quality School Project under the Secondary
Educational Service Area Office Yala

พอขวัญ โทบุรี¹ และดร.จร ประสงค์สุข²

Porkwan Thobure¹ and Dr.John Prasongsuk²

สังกัดคณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

Abstract

The purpose of this research were to 1) study the Role of Internal Supervision of School Administrators in the One District One Quality School Project under the Yala Secondary Educational Service Area Office, and 2) compare the Role of internal supervision roles of school administrators as perceived by teachers in the project, classified by educational level and work experience. The population consisted of 235 teachers from 7 schools within the project under the Yala Secondary Educational Service Area Office in the 2025 academic year. A sample of 148 teachers was determined using the Krejcie and Morgan table and selected through Proportional Stratified Random Sampling. The research instrument was a questionnaire. The data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test. Any significant differences found were further analyzed using Scheffe's method for pairwise comparisons.

Research result can be concluded as follows; 1) The Role of Internal Supervision of School Administrators in the One District One Quality School Project under the Yala Secondary Educational Service Area Office were at a high level. When considering each aspect, it was found that the internal supervision roles were at a high level in all aspects. Ranked from the highest to the lowest mean scores, they were: Professional Development, Curriculum Development, Direct Assistance to Teachers, Group Work Skills Development and Action Research in the Classroom 2) The comparison of the Role of Internal Supervision of School Administrators in the One District One Quality School

Project under the Yala Secondary Educational Service Area Office as perceived by teachers, classified by educational level and work experience, revealed that: Classified by educational level: There was no statistically significant difference both overall and in individual aspects at the 0.05 level. Classified by work experience: There was no statistically significant difference overall at the 0.05 level. However, when considering individual aspects, it was found that the Action Research in the Classroom aspect showed a statistically significant difference at the 0.05 level. Teachers with more than 20 years of experience reported the highest mean, followed by those with less than 10 years, and 10–20 years of experience, respectively.

Keywords: Internal Supervision Roles, Educational Institution Administrators, One District One Quality School Project

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา และ 2) เปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาตามความเห็นของครูผู้สอนในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ครูที่ปฏิบัติงานสอนในสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา ประจำปีการศึกษา 2568 จำนวน 235 คน จาก 7 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้มีจำนวน 148 คน ซึ่งกำหนดขนาดโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซีและมอร์แกน และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ แล้วเทียบสัดส่วนและจับฉลากโดยไม่ใส่คืนกลับ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ กรณีพบความแตกต่างใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของเซฟเพ่ วิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า บทบาทการนิเทศภายในอยู่ในระดับมากในทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มและด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานด้านการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาตามความเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ขณะที่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการ

วิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี และ 10-20 ปี ตามลำดับ

คำสำคัญ: บทบาทการนิเทศภายใน, ผู้บริหารสถานศึกษา, โครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยยังคงมีประเด็นความท้าทายการพัฒนาในหลายมิติ ทั้งในมิติเศรษฐกิจ มิติสังคม มิติสิ่งแวดล้อม และมิติของการบริหารจัดการภาครัฐที่ยังต้องได้รับการแก้ไขปัญหาและเร่งพัฒนาเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโครงสร้างประชากร ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวจะก่อให้เกิดความท้าทายในการพัฒนาประเทศในทุกมิติอย่างรอบคอบ คลอบคลุม ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน (ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580. 2561: 2)

โครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ ดำเนินการตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2567- 2568 วัตถุประสงค์เพื่อลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง ยกกระดับ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยการจัดให้มีการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพต้นแบบอย่างน้อย 1 โรงเรียนในแต่ละอำเภอ สร้างโอกาสให้นักเรียนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมทั้งสมรรถนะและศักยภาพ พัฒนาโรงเรียนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ สามารถให้บริการการศึกษาแก่นักเรียนและชุมชนพร้อมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเอกชน บ้าน วัด ศาสนสถานอื่น ๆ ภาครัฐ และโรงเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2566: 1) การขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ ให้ประสบผลสำเร็จ ตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยมีสถานศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงาน และผู้บริหารสถานศึกษา ทำหน้าที่เป็นผู้นำที่สำคัญในการขับเคลื่อนเป้าหมายสู่ความสำเร็จ บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการนี้จึงมีใช้เพียงแค่การบริหารจัดการทั่วไปแต่จะต้องดำเนินการให้ครอบคลุมในทุกมิติของการพัฒนาเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ สมรรถนะที่สำคัญจำเป็นตามบริบทของสถานศึกษา ชุมชน และให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่กำกับ ติดตาม ดูแล โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยะลา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งสิ้น 12 โรงเรียน พื้นที่ให้บริการครอบคลุมทั้ง 8 อำเภอในจังหวัดยะลา มุ่งเน้นการส่งเสริมการจัดการศึกษา มุ่งสู่คุณภาพผู้เรียน พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพทางวิชาชีพ เสริมสร้างโอกาสและการเข้าถึงทางการศึกษา การพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา. 2567) และจากประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง รายชื่อโรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ วันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ.2566 ให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา จำนวน 7 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ยะลา โรงเรียนรามันห์ศิริวิทย์ โรงเรียนกาบังพิทยาคม โรงเรียนบันนังสตาวิทยา โรงเรียนยะหาศรียานุกุล โรงเรียนธารโตวัฒนวิทย์ และโรงเรียนเบตง “วีระราชภูประสาน” เป็นโรงเรียนที่ได้รับคัดเลือก เข้าร่วมในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการกำกับ นิเทศ ติดตาม และมีการดำเนินงานตามแนวทางทางการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุตาม

วัตถุประสงค์ของโครงการ รวมทั้งจากการวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2567 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ ทั้ง 7 โรงเรียน พบว่า ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2567 ในระดับเขตพื้นที่ มีค่าเท่ากับ 30.70 คะแนน ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2567 ในระดับประเทศ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 35.15 คะแนน และค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2567 ในระดับเขตพื้นที่ มีค่าเท่ากับ 30.95 คะแนน ซึ่งต่ำกว่า ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2567 ในระดับประเทศ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 31.86 คะแนน (รายงานผลการทดสอบขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2567, 2568)

ด้วยเหตุนี้ เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งยกระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ของโรงเรียนภายในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพนำไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง กระตุ้นให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญของบทบาทการนิเทศภายในโรงเรียน ที่ส่งผลกระทบต่อกรอบกระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลนักเรียนของครูภายในบริบทความเป็นอัตลักษณ์ของสถานศึกษา ความแตกต่างของสถานภาพครู ได้แก่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ที่ส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนรู้ และการนิเทศภายในของผู้บริหาร ผู้วิจัยจึงมีความสนใจถึงบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา โดยข้อมูลที่ได้สามารถพัฒนาการดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาการจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนและยกระดับคุณภาพการศึกษา รวมทั้งยกระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ของโรงเรียนภายในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา ตามการสังเคราะห์บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาจาก Glickman, Gordon, และ Ross-Gordon (2013), อานิตา โส๊ะแห และตรีฎุมินทร์ ตรีตรีศร. (2565), สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา(2567), อัญชนา นิมะ (2567) และศิริัญญา นวะเวเต; พระ

มหาสกุล มหาวิทยาลัย; และฉัตรชัย ศิริกุลพันธ์. (2567) จำนวน 5 ด้านได้แก่ 1. ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง 2. ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ 3. ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 4. ด้านการพัฒนาหลักสูตร 5. ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานสอนในสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา ประจำปีการศึกษา 2568 จำนวน 235 คน จาก 7 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานสอนในสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา ประจำปีการศึกษา 2568 จาก 7 โรงเรียน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยเทียบจากตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2556: 42-44) ได้จำนวน 148 คน จากนั้นคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Proportional Stratified Random Sampling) แล้วเทียบสัดส่วนและจับฉลากโดยไม่ใส่คืนกลับ (Sampling without replacement) (บุญชม ศรีสะอาด. 2556: 47-48)

ขอบเขตด้านพื้นที่

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาสถานศึกษาที่อยู่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา ประจำปีการศึกษา 2568

ขอบเขตด้านเวลา

ระหว่างเดือน มิถุนายน พ.ศ.2568 – พฤษภาคม 2569

ทบทวนวรรณกรรม

การนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษาคือกระบวนการหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริม สนับสนุนและช่วยเหลือครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน การนิเทศมิได้หมายถึงการควบคุมหรือจับผิดแต่เป็นกิจกรรมทางวิชาการที่มีลักษณะเป็นการร่วมมือกันระหว่างผู้นิเทศกับครู โดยเน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การให้คำแนะนำ และการสะท้อนผลอย่างสร้างสรรค์

ความหมายของการนิเทศการศึกษา

สถาพร สมอุทัย (2565: 278) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการส่งเสริมสนับสนุน กระตุ้นช่วยเหลือ ปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ทักษะและคุณลักษณะอย่างเต็มศักยภาพการนิเทศการศึกษาคือกระบวนการร่วมมือกันระหว่างผู้นิเทศ ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารหรือผู้ที่มีความชำนาญและเชี่ยวชาญร่วมกับผู้รับการนิเทศ ได้แก่ ครูผู้สอน ตามหลักการของประชาธิปไตย ยอมรับ เคารพ รับฟัง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยความเป็นกัลยาณมิตรซึ่งกันและกันเพื่อคุณภาพของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุด

ศจทิพย์ ตาลพันธ์ และเอกกราช โสจิตพิมานเวช (2565: 104) การนิเทศการศึกษา คือ ความร่วมมือกันระหว่างศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในโรงเรียน ร่วมกันวางแผนออกแบบ แก้ไข ปรับปรุง พัฒนางาน โดย

การใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ในการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อคุณภาพของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุด

อารีลักษณ์ ปู้กน้อย (2567: 267–277) การนิเทศการศึกษา คือ การนิเทศอย่างรอบด้านเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมาย กระบวนการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ครอบคลุมทั้งด้านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศที่เน้นการให้ความช่วยเหลือ

สรุปได้ว่าการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูและนักเรียนอย่างเป็นระบบผ่านความร่วมมือ การให้คำปรึกษาและการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องโดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ กระบวนการนิเทศไม่ได้จำกัดเฉพาะการตรวจสอบหรือควบคุม แต่เน้นการช่วยเหลือ แก้ไข ปรับปรุง และพัฒนางานด้านการเรียนการสอน รวมถึงการสร้างบรรยากาศการทำงานที่เป็นมิตรและเปิดโอกาสให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ การนิเทศในปัจจุบันจึงมุ่งเน้นการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ การส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ การใช้เทคโนโลยี การวางแผนร่วมกัน และการวัดผลเพื่อพัฒนาอย่างเป็นระบบและยั่งยืน อีกทั้งยังเป็นกลไกเชิงกลยุทธ์ในการพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและบริบททางการศึกษา เพื่อสร้างโอกาสและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านในทุกมิติ

การนิเทศภายในสถานศึกษา

พันธ์เพ็ญ โพธิ์ใบ (2565: 284–295) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกลยุทธ์ที่มีนัยสำคัญต่อการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครู และส่งผลโดยตรงต่อการเพิ่มสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนรู้ของผู้เรียน การนิเทศภายในสถานศึกษายังอำนวยความสะดวกแก่ผู้บริหารสถานศึกษาในการวางแผนพัฒนาหลักสูตร วิธีการสอน สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรและการบริหารจัดการสถานศึกษาในมิติอื่น ๆ นอกจากนี้ ยังเป็นประโยชน์ต่อครูและบุคลากรทางการศึกษาในการเสริมสร้างความรู้ ความสามารถและพัฒนาพฤติกรรมการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ความใกล้ชิด และความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันในหมู่บุคลากร ซึ่งนำไปสู่ความสำเร็จของการดำเนินงาน เพื่อให้บุคลากรทุกคนสามารถพัฒนาตนเองและทำงานเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ

ธัญลักษณ์ ศรีสวัสดิ์ และพิมพ์ปวีณ์ สุวรรณโณ (2568: 15–30) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาหมายถึง กระบวนการบริหารที่ใช้ทรัพยากรภายในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยผู้บริหารต้องร่วมมือกับบุคลากรในโรงเรียนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ให้สามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาได้อย่างตรงจุด การนิเทศภายในควรมีหัวหน้า ความร่วมมือ ความเห็นใจ และความสร้างสรรค์ในการดำเนินงาน โดยควรมีขั้นตอนที่ชัดเจน ได้แก่ การวางแผน การให้ความรู้ การปฏิบัติ การสร้างขวัญกำลังใจ และการประเมินผล เพื่อให้การนิเทศเกิดประสิทธิผลจริงและช่วยเหลือครูในการพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อผู้เรียน

ศิริกัญญา นวะระโต พระมหาสกุล มหาวีโร และฉัตรชัย ศิริกุลพันธ์ (2565: 258–267) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาถือเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษาเพื่อร่วมกันปรับปรุงงานด้านต่าง ๆ ให้ดีขึ้น เป้าหมายหลักคือการส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาและของผู้เรียนให้อยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ ผู้นิเทศควรมีความรู้ ประสบการณ์

และทักษะที่หลากหลายในการนิเทศและต้องการการสนับสนุน ขวัญกำลังใจ และความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในขณะเดียวกัน ผู้รับการนิเทศ (ครูผู้สอนและบุคลากร) ก็ต้องการการดูแลเอาใจใส่ ขวัญกำลังใจ และการสนับสนุน เช่นกัน เน้นการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นการทำงานร่วมกัน ซึ่งให้ความสำคัญกับการนิเทศที่เน้นการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน โดยมีได้มุ่งเพียงการควบคุมหรือตรวจสอบ แต่เป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างผู้นิเทศ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้รับการนิเทศ

สรุปได้ว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการภายในโรงเรียนที่มุ่งเน้นการส่งเสริมพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อยกระดับสมรรถนะของครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยเน้นกระบวนการทำงานร่วมกันอย่างมีส่วนร่วม (collegiality) ระหว่างผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียน ผ่านการให้คำปรึกษา การสนับสนุน การติดตามและประเมินผล พร้อมสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ การสื่อสารเชิงบวกและการสะท้อนคิด เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและมาตรฐานวิชาชีพ การนิเทศภายในไม่ได้มุ่งเน้นการควบคุมหรือตรวจสอบเพียงอย่างเดียว แต่เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาครูและการจัดการศึกษาของโรงเรียนในทุกมิติ โดยใช้ข้อมูลที่เป็นระบบเป็นฐานในการวิเคราะห์และตัดสินใจ มีลักษณะของกิจกรรมเชิงพัฒนา (Developmental Function) มากกว่าการควบคุม (Controlling Function) ส่งเสริมให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันในการพัฒนาสถานศึกษา และนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างยั่งยืน

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

สร้อยสุดา ศุภมาตย์และทับทิมทอง กอบบัวแก้ว (2566: 1042) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาการศึกษา หมายถึงกระบวนการทำงานที่เป็นแบบแผน การจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน ประชาชน ในด้านต่าง ๆ และการทำงานจะประสบผลสำเร็จได้ ทุกคนต้องร่วมมือกัน

อัญชญา นิมะ (2567: 13) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การจัดกระบวนการทำงานโดยผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนทั้งศาสตร์และศิลป์ให้เกิดความร่วมมือกันของบุคลากรในสถานศึกษาในการพัฒนาสถานศึกษาพัฒนาเยาวชน ชุมชน สังคมในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและตรงตามความต้องการของสังคม

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการและดำเนินงานด้านการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการขับเคลื่อนภารกิจสำคัญต่าง ๆ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา โดยอาศัยการวางแผน การจัดระบบ การบริหารวิชาการ การเป็นผู้นำทางวิชาการ และการนิเทศควบคู่กันไป ตลอดจนการบริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์ การบริหารงานชุมชนและเครือข่าย ตลอดจนการพัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง การบริหารสถานศึกษาเป็นการดำเนินงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลภายในองค์กรทางการศึกษา ที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกันในการให้บริการทางการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร และตอบสนองความต้องการของสังคมในด้านต่าง ๆ ผ่านการจัดกิจกรรมและสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยเน้นการมีส่วนร่วมการประสานงาน และการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รวมทั้งเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม นอกจากนี้การบริหารสถานศึกษายังต้องอาศัยกระบวนการที่เป็นระบบและแบบแผน มีการติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการจัดการศึกษาได้อย่างมี

ประสิทธิภาพและคุณภาพสูงสุด อีกทั้งสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สนับสนุนความสำเร็จของนักเรียน และส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพของครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

นโยบาย 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ

กองบรรณาธิการเดลินิวส์ออนไลน์ (2567) กล่าวว่า โครงการ “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” เป็นหนึ่งในนโยบายสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) พัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนคุณภาพต้นแบบอำเภอละอย่างน้อย 1 โรงเรียน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้การดำเนินโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนา “โรงเรียน” ให้เป็น “โรงเรียนคุณภาพ” มาอย่างต่อเนื่อง โดยระยะที่ 1 พ.ศ. 2562-2563 ใช้ชื่อว่า “โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล หรือ 1 โรงเรียน 1 ตำบล” มุ่งเน้นการพัฒนาโรงเรียนในท้องถิ่นระดับตำบลให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐานตามบริบทของตนเอง คัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ 8,224 โรงเรียน ระยะที่ 2 พ.ศ. 2564 พัฒนาต่อยอดเป็น “โรงเรียนคุณภาพของชุมชน โรงเรียนมัธยมดีสี่มุมเมือง และโรงเรียน Stand Alone” เน้นยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา รวม 349 โรงเรียน ระยะที่ 3 พ.ศ. 2565-2566 ใช้ชื่อ “โรงเรียนคุณภาพ” พัฒนาให้โรงเรียนมีคุณภาพและมีความปลอดภัย และมาถึงปัจจุบัน พ.ศ. 2567 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ยกย่องเป็นโครงการ “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” โดยมีโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งสิ้น 1,808 โรงเรียน ทุกอำเภอและเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศ

โรงเรียนในสังกัด สพฐ.กว่า 14,777 แห่ง เป็นโรงเรียนขนาดเล็กนักเรียนน้อยกว่า 120 คน ขณะที่อัตราการเกิดของเด็กในแต่ละปีก็ลดลง ส่งผลให้แนวโน้มจำนวนโรงเรียนขนาดเล็กมีเพิ่มมากขึ้น และกระทบต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ สพฐ.จึงปรับจุดเน้นโครงการโรงเรียนคุณภาพ โดยดำเนินการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐานตามบริบทของตนเองในทุกอำเภอ ซึ่งในปีการศึกษา 2567 นี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้คัดเลือกโรงเรียนที่มีความพร้อม คือ มีพื้นที่และโครงสร้างพื้นฐานที่เพียงพอเอื้อต่อการพัฒนาต่อยอด สามารถรองรับการเพิ่มจำนวนนักเรียนในอนาคตได้ และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับทุกภาคส่วน เข้าร่วมโครงการจำนวน 1,808 โรงเรียน แบ่งเป็นระดับประถมศึกษา จำนวน 901 โรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 907 โรงเรียน โดยโรงเรียนกลุ่มนี้จะได้รับการสนับสนุนและพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน บุคลากร สื่อการเรียนการสอน ให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน มีครูครบชั้น ครบวิชา สามารถจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะวิชาการ ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ เป็นโรงเรียนต้นแบบที่นำไปสู่ภาพความสำเร็จตามนโยบาย 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ”

ความสำคัญของโรงเรียนคุณภาพ คือการสร้างโอกาสให้นักเรียนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และเป็นการสร้างความสะดวกสบายให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ลดภาระนักเรียนไม่ต้องเดินทางไกลไปเรียนโรงเรียนในเมืองที่มีชื่อเสียง ลดค่าใช้จ่ายผู้ปกครอง นักเรียนเรียนดีมีความสุข โดยนำโรงเรียนคุณภาพไปอยู่ใกล้บ้านในทุกอำเภอ และให้เป็นต้นแบบทำหน้าที่เปรียบเสมือนเป็นโรงเรียนแม่ข่าย สนับสนุนโรงเรียนในเครือข่าย เปิดโอกาสให้นักเรียนในโรงเรียนเครือข่ายมาใช้ทรัพยากรในโรงเรียนแม่ข่ายได้อย่างทั่วถึง สามารถดึงดูนักเรียน และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ปกครองให้เลือกส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนคุณภาพใกล้บ้าน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานสอนในสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ประจำปีการศึกษา 2568 จำนวน 235 คน จาก 7 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานสอนในสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ประจำปีการศึกษา 2568 จาก 7 โรงเรียน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยเทียบจากตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2556: 42-44) ได้จำนวน 148 คน จากนั้นคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Proportional Stratified Random Sampling) แล้วเทียบสัดส่วนและจับฉลากโดยไม่ใส่คืนกลับ (Sampling without replacement) (บุญชม ศรีสะอาด. 2556: 47-48)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 2 ข้อ จำแนกตามตัวแปร ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likerts Scale) (อนุวัฒน์ เจริญสุข. 2567: 40) จำนวน 30 ข้อ จำแนกเป็น 5 ด้าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสถาบันรัชต์ภาคย์ ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม จำนวน 148 ชุด ถึงครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา ปีการศึกษา 2568 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง พร้อมขอความร่วมมือส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัย ภายใน 15 วัน นับตั้งแต่ได้รับแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามครบทุกฉบับและรวบรวมมาตรวจความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์สรุปผลการวิเคราะห์ตามขั้นตอนการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานวิเคราะห์โดยคำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับระดับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง ประกอบความเรียงการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ยะลา

3. แล้วนำค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ไปวิเคราะห์เทียบกับคะแนนเฉลี่ยตามแนวคิดของเบสท์ (อนุวัฒน์ เจริญสุข. 2567: 43 อ้างอิงจาก Best. 1977: 174) เป็นการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูถือว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูลอยู่ในระดับใดแสดงว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ ตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา ถือว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับนั้นกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวของเบสท์ (อนุวัฒน์ เจริญสุข. 2567: 43 อ้างอิงจาก Best. 1977: 174)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา โดยภาพรวม

บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง	4.27	0.37	มาก
2. ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ	4.32	0.33	มาก
3. ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม	4.24	0.35	มาก
4. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.30	0.35	มาก
5. ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน	4.20	0.36	มาก
รวม	4.27	0.33	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา จำแนกตามรายด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.27, S.D. = 0.229) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.32, S.D. = 0.329) รองลงมาได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X}$ = 4.30, S.D. = 0.349) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ($\bar{X}$ = 4.27, S.D. = 0.367) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ($\bar{X}$ = 4.24, S.D. = 0.352) และด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ($\bar{X}$ = 4.20, S.D. = 0.361) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาตามความเห็นของครูผู้สอนในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 2 ผลเปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน เป็นรายด้าน

บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ	ระดับการศึกษา		ประสบการณ์ในการทำงาน	
	t	p	F	p
1. ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง	.012	.911	.231	.794
2. ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ	.859	.355	.216	.806
3. ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม	.039	.844	.147	.864
4. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.369	.068	.427	.653
5. ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน	.934	.336	3.759	.026*
รวมเฉลี่ย	2.043	.155	.191	.826

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ครูผู้สอนในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนครูผู้สอนในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นอภิปรายสำคัญเกี่ยวกับการศึกษามหาวิทยาลัยในของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา ดังต่อไปนี้

1. บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวนิดา มะดีเยาะ (2567) ศึกษาเรื่องกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารในยุคพลิกผัน และเพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารในยุคพลิกผัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง อายุ ประสบการณ์ และขนาดของ

สถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผัน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 ภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของชลชร สุนุกอง (2563) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพ การสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 สหวิทยาเขตบางมูลนาก มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิภาพการสอนของครู รวมถึงความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยทั้งสอง ผลการศึกษาพบว่าบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกันผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจสืบเนื่องจากว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนักและให้ความสำคัญกับการ ขับเคลื่อนนโยบาย "1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ" ซึ่งมีเป้าหมายหลักในการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐาน การจะบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ผู้บริหารจำเป็นต้องใช้กระบวนการนิเทศภายในเป็นกลไกสำคัญในการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาศักยภาพของครูให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2566) ซึ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความ พร้อมทั้งสมรรถนะและศักยภาพ พัฒนาโรงเรียนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการสามารถให้บริการการศึกษาแก่นักเรียน และชุมชน และสอดคล้องกับ หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564 : 8) กล่าวว่าครูต้องมีการพัฒนาหรือปรับปรุง ฝึกฝนตนเองอยู่เสมอในการทำงาน เพื่อความเจริญงอกงามในวิชาชีพครู ซึ่ง การนิเทศการศึกษาจะช่วยให้เกิดการพัฒนาตน และพัฒนางานที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา และสอดคล้องกับ สถาพร สมอุทัย (2565 : 278-280) กล่าวว่ากาการนิเทศการศึกษามีความจำเป็นต่อการช่วยเหลือครูผู้สอนในการ เตรียมการสอน เพื่อที่จะสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ รวมทั้งสอดคล้องกับแนวคิดของแนวคิดของ Glickman, Gordon, & Ross-Gordon (2013 : 10) ที่ระบุว่ากาการนิเทศคือ “กาว” (Glue) ที่เชื่อมโยงองค์ประกอบต่าง ๆ ของโรงเรียนเข้าด้วยกัน เพื่อเป้าหมายเดียวคือการพัฒนาการเรียนรู้อันของนักเรียน และงานวิจัยของ Amelia และคณะ (2021 : 144-155) ที่อธิบายว่าการนิเทศเป็นกระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะครูอย่างมีระบบ โดยมีผู้บริหารเป็นผู้นำ ในการสนับสนุนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการพัฒนา ทางวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมุ่งเน้นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา หรือศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะ จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้ครูได้ เรียนรู้จากประสบการณ์ของเพื่อนร่วมงาน อีกทั้งสนับสนุนให้ครูนำความรู้และนวัตกรรมใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการ จัดการเรียนการสอน และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีบุคลิกภาพ ความคิดสร้างสรรค์ มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดี สนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาทางวิชาชีพที่ตรงกับความต้องการและระดับความสามารถของครู รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน และเสริมแรงโดยการสร้างขวัญกำลังใจให้กับครู ในขณะที่ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้น เรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดแสดงให้เห็นว่า การสนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการใน ชั้นเรียน ผู้บริหารให้คำแนะนำและสนับสนุนให้ครูทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาการเรียนรู้อันของ ผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยเชิงปฏิบัติการไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจให้ครูตระหนักในการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ร่วมสะท้อน ผลการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ กำกับ ติดตาม การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ในชั้นเรียนของครูอย่างสม่ำเสมอ ครูผู้สอนในสถานศึกษาโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ยังคงมีความต้องการให้ผู้บริหารแสดงบทบาทการนิเทศภายใน ในการส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตามหรือให้คำแนะนำด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

อาเนียตา โส๊ะแห และตรัยภูมิินทร์ ตรีตรีศวรร (2565: 1560–1575) ศึกษาเรื่อง การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มวังพญาหนองจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา โดยอ้างอิงแนวคิดของ กลิคแมน, กอร์ดอน และรอส-กอร์ดอน (Glickman, Gordon & Ross-Gordon) ใน 5 ด้าน ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง, การพัฒนาทางวิชาชีพ, การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม, การพัฒนาหลักสูตร และการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ผลการศึกษาพบว่า ระดับการนิเทศภายในโดยรวมอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ ขณะที่ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เช่นเดียวกัน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจสืบเนื่องมาจากว่าผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีบุคลิกภาพ ความคิดสร้างสรรค์ มีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา หรือศึกษาต่อ ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Glickman, Gordon, & Ross-Gordon (2013 : 10) ที่ระบุว่า การพัฒนาวิชาชีพ เป็นภารกิจเชิงเทคนิคที่สำคัญที่สุดในการนิเทศเพื่อยกระดับครูในระยะยาว และยังสอดคล้องโดยตรงกับงานวิจัยของ อาเนียตา โส๊ะแห และตรัยภูมิินทร์ ตรีตรีศวรร (2565 : 1560–1575) ที่ศึกษาบทบาทการนิเทศตามแนวคิดของ Glickman และพบว่าด้านการพัฒนาทางวิชาชีพเป็นด้านที่ผู้บริหารปฏิบัติมากที่สุด เช่นเดียวกัน รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Amelia และคณะ (2021 : 144–155) ที่เน้นย้ำว่าการนิเทศไม่ใช่การจับผิด แต่เป็นการวางแผนพัฒนาร่วมกันอย่างเป็นกัลยาณมิตรเพื่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ขณะที่ด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแม้จะอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาข้อคำถามพบว่า ประเด็นที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารให้คำแนะนำและสนับสนุนให้ครูทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาการเรียนรู้อัน และการส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนนั้น ข้อมูลนี้อาจแสดงได้ว่า แม้ผู้บริหารจะมีการกำกับติดตามอย่างสม่ำเสมอ แต่ในการให้คำปรึกษาเชิงลึกแบบ หรือการช่วยครูนำผลวิจัยไปใช้จริง ยังมีข้อจำกัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชลขรัส นุกอง (2563) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 สหวิทยาเขตบางมูลนาก กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของ เดอา มุสตีกา นูรฮายาตี ซุลเฮนตรี รุสดีนัล และ นูร์ฮิชเราะห์ จิสตีเดยาตี (2022) ศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา ที่สรุปว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในฐานะผู้กำกับดูแลในการพัฒนาสมรรถนะการสอนของครูผ่านการนิเทศภายใน

2. บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา จำแนกตามระดับการศึกษาในภาพรวมผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ได้แก่ระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญญา นิมะ (2567) ศึกษาเรื่อง การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดนราธิวาส มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดนราธิวาส 2) เพื่อเปรียบเทียบการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน 3) เพื่อประมวลข้อเสนอแนะการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดนราธิวาส ผลการวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับ

มาก และผลการเปรียบเทียบระดับการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริม การเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน พบว่า ในแต่ละตัวแปรทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อานีตา โส๊ะแห และตรัยภูมิินทร์ ตริตรีศวร. (2565: 1560–1575) ศึกษาเรื่อง การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มวังพญาหนองจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ที่พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันของครู ไม่ส่งผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน และการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลารินี ปูโจะ. (2566) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับการนิเทศภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ที่พบว่าระดับการศึกษาของบุคลากร ไม่ได้ส่งผลต่อความแตกต่างในการรับรู้หรือความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาเช่นเดียวกัน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจสืบเนื่องมาจากว่าผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักการบริหารจัดการและการนิเทศที่เป็นมาตรฐานเดียวกันสำหรับบุคลากรทุกคน โดยมุ่งเน้นที่ตัวเนื้องานและเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพเป็นหลัก ไม่ได้เลือกปฏิบัติหรือปรับเปลี่ยนรูปแบบการให้ความช่วยเหลือตามวุฒิการศึกษาของครู ทำให้ครูทุกระดับการศึกษารับรู้ถึงบทบาทการนิเทศของผู้บริหารในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับนันทรัตน์ ดงคะชาติ; ทินกร ช่อมพงษ์; และ ปพนสรรค์ โพธิพิทักษ์(2564 : 17–32) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา โดยมุ่งเน้นการดำเนินงานภายในองค์กร เพื่อการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนและยกระดับศักยภาพของบุคลากรทางการศึกษา การนิเทศภายในจึงมิใช่เพียงการตรวจสอบการปฏิบัติงาน แต่เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร วิธีการสอน นวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ รวมถึงการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อให้การจัดการศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาอย่างรอบด้านและบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่พึงประสงค์อย่างยั่งยืน และ สอดคล้องกับอานีตา โส๊ะแห และตรัยภูมิินทร์ ตริตรีศวร. (2565: 1560–1575) กล่าวว่า การนิเทศภายในทุกโรงเรียนถือ เป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งของการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ซึ่งได้มีการกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติงาน ของโรงเรียน การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอน และ ระหว่างครูผู้สอนกับครูผู้สอน ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ความสามารถในโรงเรียน ทำให้เกิดการร่วมมือช่วยเหลือกันของบุคลากรในทุกด้าน

3. บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญญา นิมะ (2567) ศึกษาเรื่อง การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส ซึ่งเปรียบเทียบการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าผลการเปรียบเทียบระดับการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริม การเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในแต่ละตัวแปรทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันเช่นกัน และ อานีตา โส๊ะแห และตรัยภูมิินทร์ ตริตรีศวร. (2565: 1560–1575) ศึกษาเรื่อง การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มวังพญาหนองจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ที่พบว่าผลการเปรียบเทียบประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อความคิดเห็นต่อบทบาทการนิเทศภายในของ

ผู้บริหารสถานศึกษาเช่นเดียวกัน และงานวิจัยของ ลารีนี ปูโจะ (2566) ศึกษากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา พบว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีระดับการรับรู้ต่อการสนับสนุนของผู้บริหารในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และไม่แตกต่างกัน เนื่องจากสถานศึกษามีการวางระบบการนิเทศที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กร

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจสืบเนื่องจากว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายและ มาตรฐานการดำเนินงานที่ชัดเจน ทำให้ครูทุกคนรับรู้ถึงทิศทางในการพัฒนาสถานศึกษาร่วมกัน ตาม แนวคิดของ Glickman, Gordon, & Ross-Gordon (2013 : 8-9) ประกอบกับผู้บริหารใช้รูปแบบการ นิเทศที่เน้นการช่วยเหลือและสนับสนุนทางวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการพื้นฐานของครูที่ ต้องการการสนับสนุนเพื่อประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน ตามแนวคิดของ Glickman, Gordon, & Ross-Gordon (2013 : 42-43) ส่งผลให้การรับรู้ต่อบทบาทของผู้บริหารในการนิเทศ ภายในโดยภาพรวมมีความสอดคล้องกันโดยไม่ขึ้นกับระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผลการเปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของ ผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 15 จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วนิตา มะดีเยาะ (2567) ที่สรุปว่าตัวแปรด้านประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อมุมมองและความคิดเห็นต่อ กระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาณิศา โส๊ะแห และตรีภุมรินทร์ ตรีศรีศวรร (2565 : 1560-1575) ที่แม้จะพบว่าประสบการณ์ทำงาน โดยรวมไม่ส่งผลต่อความคิดเห็น แต่พบว่าตัวแปรด้านอายุซึ่งแปรผันตรงกับประสบการณ์มีผลอย่างมี นัยสำคัญ โดยครูที่มีอายุมากกว่าหรือประสบการณ์สูงจะมีมุมมองเชิงบวกและความต้องการการนิเทศ ที่แตกต่างจากครูอายุน้อยหรือครูที่มีประสบการณ์น้อย

เมื่อเปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 15 จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงานต่ำกว่า 10 ปีและ 10 - 20 ปีมีความคิดเห็นต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหาร สถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 จังหวัดนครราชสีมาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 10 ปี กับครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี และ ครูที่มีประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงาน ระหว่าง 10 - 20 ปี กับครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี มีความคิดเห็น ต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 15 จังหวัดนครราชสีมาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วนิตา มะดีเยาะ (2567) ศึกษาเรื่อง กระบวนการนิเทศภายในของ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคพลิกผัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 3 ที่มี วัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็น กระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารในยุคพลิกผัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 3 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง อายุ ประสบการณ์ และขนาดของสถานศึกษา ซึ่งผลการวิจัยพบว่าผลการเปรียบเทียบกระบวนการนิเทศภายในของ ผู้บริหารในยุคพลิกผัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 3 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง อายุ ภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นประสบการณ์การทำงาน และขนาด สถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจสืบเนื่องมาจากว่าอาจเนื่องมาจากการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนนั้นจำเป็นต้องอาศัยระดับความเชี่ยวชาญและความมุ่งมั่นของครู ซึ่งแปรผันตามประสบการณ์ครู ที่มีประสบการณ์น้อยมักจะยังไม่พร้อมที่จะริเริ่มทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนด้วยตนเอง พวกเขา ต้องการการนิเทศแบบให้ความช่วยเหลือโดยตรงอย่างเข้มข้น เช่น การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อ พัฒนาทักษะ หรือการนิเทศแบบให้ข้อมูลชี้แนะ และ ครูที่มีประสบการณ์สูงจะมีความพร้อมในการทำ วิจัยเชิงปฏิบัติการมากกว่า และต้องการการนิเทศแบบมีส่วนร่วม หรือแบบให้ครูเป็นผู้ชี้แนะตนเอง ตามแนวคิดของ Glickman, Gordon, & Ross-Gordon (2013 : 274) ดังนั้น ประสบการณ์ที่ต่างกันทำให้ ครูมีความพร้อมและต้องการรูปแบบการสนับสนุนด้านการวิจัยจากผู้บริหารที่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้ระดับความคิดเห็นแตกต่างกัน

สรุปผล

บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษายะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บทบาทการนิเทศภายในอยู่ในระดับมากในทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มและด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ และผลการเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานด้านการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาตามความเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ขณะที่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี และ 10-20 ปี ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1. การส่งเสริมทัศนคติและคุณลักษณะของครู ควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ พัฒนาบุคลิกภาพ ความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในด้านนี้
2. การสนับสนุนการพัฒนาตนเอง ควรจัดสรรงบประมาณหรือมีนโยบายที่สนับสนุนให้ครูได้เข้ารับการอบรม สัมมนา หรือศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะใหม่ ๆ อย่างสม่ำเสมอ
3. การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ควรจัดให้มีพื้นที่หรือเวทีสำหรับแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้ครูได้แบ่งปันประสบการณ์และเรียนรู้จากเพื่อนร่วมงาน
4. การสร้างขวัญและกำลังใจ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการเสริมแรง สนับสนุน และสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับครูอย่างสม่ำเสมอ

5. การพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการ ควรมีการสำรวจความต้องการของครู เพื่อจัดรูปแบบการพัฒนาทางวิชาชีพให้ตรงกับระดับความสามารถและความต้องการที่แท้จริงของครูแต่ละบุคคล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการทำวิจัยชั้นเรียน ควรมีการวิจัยและพัฒนารูปแบบหรือคู่มือที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถให้คำแนะนำและสนับสนุนครูในการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากประเด็นนี้มีค่าเฉลี่ยในระดับต่ำ

2. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลวิจัยไปใช้ ควรทำการวิจัยเพื่อค้นหาปัจจัยส่งเสริมหรืออุปสรรคที่ทำให้ครูไม่นำผลการวิจัยเชิงปฏิบัติการไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนเท่าที่ควร

3. การพัฒนานวัตกรรมการอบรมด้านการวิจัย ควรวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างหลักสูตรหรือนวัตกรรมการอบรมที่ช่วยพัฒนาความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนสำหรับครู

4. การศึกษารูปแบบการสร้างแรงจูงใจ ควรศึกษาวิจัยเพื่อหารูปแบบหรือกลยุทธ์การบริหารที่ช่วยสร้างแรงจูงใจให้ครูตระหนักถึงความสำคัญและเกิดความกระตือรือร้นที่จะทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

5. การศึกษากระบวนการนิเทศที่เน้นการสะท้อนผล (Reflection) ควรวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการนิเทศภายในที่ผู้บริหารสามารถร่วมสะท้อนผลการทำวิจัยชั้นเรียนของครู และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

References

- Alam, M. J., Haque, A. K. M. M., & Banu, A. (2021). Academic supervision for improving quality education in primary schools of Bangladesh: Concept, issues and implications. *Asian Journal of Education and Social Studies*, 4(4), 1–12. <https://doi.org/10.9734/AJESS/2021/v14i330359>.
- ชลชรัส นุกอง. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 สหวิทยาเขตบางมูลนาก. การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2567). นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567–2568. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กวิณพัฒน์ ขวัญแน่น และคนอื่น ๆ. (2568). กระบวนการนิเทศแบบประเมินพัฒนาเพื่อส่งเสริมสถานศึกษาสู่องค์กรนวัตกรรม ความท้าทายของการนิเทศการศึกษา. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*. ปีที่ 13 (2), มีนาคม – เมษายน หน้า 768–777.
- กองบรรณาธิการเดลินิวส์ออนไลน์. (2567). กางเป้าหมาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียน คุณภาพ”. เดลินิวส์. สืบค้นเมื่อ 12 กรกฎาคม 2568, จาก <https://www.dailynews.co.th/news/3563155/>
- กาญจนา ตึกหาญ, วัน เดชพิสัย และสุจิตรา จรจิตร. (2567). อนาคตภาพการ นิเทศการศึกษาสำหรับโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2564–2573). *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*. ปีที่ 8 (4) ตุลาคม–ธันวาคม: 1922–1938.
- กิตติศักดิ์ พงษ์สุระ, เฉลิมพล มีชัย และชัยวัฒน์ ประสงค์สร้าง. (2568). การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนนวัตกรรม. *วารสารรัชต์ภาคย์* ปีที่ 19 (62) มกราคม–มีนาคม: 431– 443.

- จริญญาภรณ์ ศรีจันดารี และจุฬารัตนภรณ์ ณะแพทย์. (2564). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*. ปีที่ 6 (3): 874-875.
- ชลชรัส นุกอง. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับ ประสิทธิภาพการ สอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 สหวิทยาเขตบางมูลนาก. การค้นคว้า อีสรระ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- ฐานเศรษฐกิจ. (2566). *เดลินิวส์ “โรงเรียนคุณภาพ 1 อำเภอ 1 โรงเรียน” รับมีนักเรียนลด*. สืบค้น จาก <https://www.thansettakij.com/news/general-news/596058>
- ดวงทิพย์ เพ็ชรนิล, วรธรณี ปานศิริ และ ทศนีย์ ซ่อเทียนทิพย์. (2568). กระบวนการนิเทศและเทคนิคการนิเทศทาง การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา. *วารสารวิจัยวิชาการ*. ปีที่ 8 (3) พฤษภาคม-มิถุนายน: 395-408.
- ธัญลักษณ์ ศรีสวัสดิ์ และ พิมพ์ปิวิธน์ สุวรรณโณ. (2568). ความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายใน ของผู้บริหาร สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3. *วารสาร ทศนมิติทางการศึกษา*, 3(1), 15-30.
- นันทรัตน์ ดงคะชาติ ทินกร ช่อมพงษ์ และปพนสรศักดิ์ โพธิพิทักษ์. (2564). การศึกษาสภาพการนิเทศภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1. *วารสารการบริหาร การศึกษาและนวัตกรรมการศึกษา*. ปีที่ 1 (1) มกราคม-มิถุนายน:17-32.
- นุกาพร ศรีฤทธิ. (2563). *เทคโนโลยีที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารการศึกษา*. ในรายงานการประชุม Graduate School Conference. ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาหน้า 105-113.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พรพรรณ ศิริสวัสดิ์. (2564). *แนวทางการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พันธ์เพ็ญ โพธิ์ใบ. (2565). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมศักยภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์*. ปีที่ 9(9) กันยายน. หน้า 284-285.
- พิชญาภา ยินยาว. (2565). *แนวคิดและทฤษฎีการบริหารการศึกษาและสถานศึกษา*. (เอกสารประกอบการสอน). นครปฐม: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. อัดสำเนา
- ภคนันท์รัตน์ สมบัติวงศ์ และศีกฤทธิ ศิลาฉาย. (2567). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโรงเรียน ตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากทมมหานคร. *วารสารการบริหาร การปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น*, ปีที่ 8 (1): หน้า 327-346.
- มนัส ไห่ไทย จุฑามาต ไห่ไทย และ จันทรพิมพ์ วงศ์ประชารัตน์. (2568). การดำเนินการนิเทศการศึกษาใน สถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสวรรค์. *วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม*. ปีที่ 9 (2) เมษายน-มิถุนายน: 1-13.
- ลารินี บุญใจ. (2566). *พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ยะลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ราชภัฏยะลา. ถ่ายเอกสาร.

อานิตา โส๊ะแห และตรัยภูมิินทร์ ตริตรีศวรร. (2565). การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มวังพญาหนองจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1. การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 1 พฤษภาคม. หน้า1560-1575.

อารีลักษณ์ ปุกน้อย. (2568). การนิเทศการศึกษาในยุควิถีใหม่ของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์. ปีที่ 9 (4) เมษายน-มิถุนายน หน้า 267-277.